

T.a.v. mevrouw [melder]

Per e-mail.

Datum

Amsterdam, 26 januari 2022

Tuchtcommissie Banken
T +31 (0)23 751 52 10

Betreft

Beslissing op herzieningsverzoek – melding 4159

Correspondentie verloopt bij
voorkeur per email:
secretariaat@secretariaat-tcb.nl

Geachte mevrouw [melder],

Op 15 september 2021 heeft de Algemeen Directeur u geïnformeerd dat op basis van de beschikbare informatie niet kan worden vastgesteld dat de personen tegen wie u een melding hebt ingediend zo hebben gehandeld (of nagelaten) dat zij de bankierseed hebben geschonden. De Algemeen Directeur heeft geen aanknopingspunten om zijn onderzoek voort te zetten en uw melding kon daarom volgens de algemeen directeur niet verder in behandeling worden genomen. U heeft tegen deze beslissing op 20 september 2021 een herzieningsverzoek ingediend en dat verzoek op 16 oktober 2021 gemotiveerd. De Algemeen Directeur heeft op 28 oktober 2021 een reactie ingediend naar aanleiding van het herzieningsverzoek. Op 29 november 2021 bent u geïnformeerd dat de voorzitter van de tuchtcommissie de termijn voor de beslissing op uw herzieningsverzoek heeft verlengd tot en met 31 januari 2022.

Uw herzieningsverzoek

In uw herzieningsverzoek voert u aan dat het Bestuur en de Raad van Commissarissen nalatig zijn geweest bij het houden van toezicht op de naleving van de Wwft door de bank. U schrijft dat vaststaat dat de bank de Wwft niet heeft nageleefd en dat dus de governance niet op orde was. Op grond van art. 2:9 BW, alsmede van uit governance-perspectief, is een bestuurder verantwoordelijk voor onder andere de controle, het houden van toezicht en de verantwoording. Als het Bestuur en de Raad van Commissarissen op die gebieden hun werk goed hadden gedaan, zouden zij erachter zijn gekomen dat de Wwft niet werd nageleefd en hadden zij hun beheersmaatregelen moeten aanpassen. U meent dat door die nalatigheid de bankierseed geschonden is. Dit aspect heeft de algemeen directeur volgens u niet meegewogen in zijn onderzoek en beslissing. Ook wijst u op de gevolgen voor de samenleving, de bank als organisatie, en het individu als in dit geval geen tuchtrechtelijke toetsing plaatsvindt. Hieronder vindt u mijn beslissing op uw herzieningsverzoek.

Beoordeling van uw herzieningsverzoek

Hieronder vindt u mijn beslissing op uw herzieningsverzoek.

In het feitenrelaas en onderzoek [onderzoek] van het Openbaar Ministerie van 4 september 2018 is vermeld dat meerdere personen, werkzaam op verschillende afdelingen en op diverse niveaus een bijdrage hebben geleverd aan het falen van het FEC-CDD beleid bij de bank. Zij hebben daarmee een rol gehad in het tekortschieten van de bank. Op basis van dit onderzoek is de Algemeen Directeur terecht van mening dat het FEC-CDD beleid van de bank niet in orde was en dat in ieder geval sprake was van collectief falen van de bank.

De Algemeen Directeur heeft onderzocht of kon worden vastgesteld welke (concrete) gedragingen van bankmedewerkers de oorzaak waren van het falen van het FEC-CDD beleid van de bank. Daarbij heeft de Algemeen Directeur de bank gevraagd informatie te geven, waarna de bank de Algemeen Directeur de gelegenheid heeft gegeven om (relevante) stukken te komen inzien bij de bank. De Algemeen Directeur heeft hiervan gebruik gemaakt en vervolgens gevraagd bepaalde stukken aan hem ter beschikking te stellen. De bank heeft dit aanvankelijk geweigerd en nadat de Algemeen Directeur drie bankmedewerkers heeft geïnformeerd dat weigering om stukken te overhandigen een tuchtrechtelijk verwijt kan opleveren, zijn de stukken alsnog ter beschikking gesteld. Hierdoor heeft het verstrekken van informatie door de bank echter wel lang geduurd, en is de tijd die is verstreken tussen het moment dat u een melding heeft gedaan en de beslissing van de Algemeen Directeur, langer geweest dan noodzakelijk was.

Uit de informatie die de Algemeen Directeur uiteindelijk van de bank heeft gekregen volgt dat de bank aan verschillende bankmedewerkers die verantwoordelijk waren voor het beleid, een arbeidsrechtelijke maatregel heeft opgelegd. Deze personen hebben volgens de bank niet adequaat gehandeld met betrekking tot het FEC-CDD beleid. Verschillende personen in het hoger management zijn verantwoordelijk gehouden voor het collectief falen in hun aandachtsgebied waar dit de naleving van de Wwft verplichtingen door de bank betreft. Op basis van hun functie, de mate waarin zij bij het beleid waren betrokken en verzachtende omstandigheden, is de omvang van de maatregel vastgesteld. De bank heeft geen melding gedaan bij de Stichting Tuchtrect Banken van schending van de bankierseed door de bankmedewerkers aan wie een arbeidsrechtelijke maatregel is opgelegd.

In de informatie van de bank is in algemene bewoordingen de conclusie van de bank vermeld dat bepaalde bankmedewerkers onder meer niet of niet voldoende hebben gereageerd op signalen die aanleiding moesten zijn om het beleid aan te passen. Zij hebben volgens de bank nagelaten om in te grijpen toen bleek dat de controle op onverklaarbaar vermogen gebreken vertoonde en hebben onvoldoende gedaan om dit te veranderen. Dit is door de bank aangemerkt als collectief falen in de naleving van de Wwft-verplichtingen van de bank. De bank heeft de verwijten aan die betreffende medewerkers echter niet concreet gemaakt. De informatie die de bank heeft aangeleverd, heeft de algemeen directeur geen zicht gegeven op de vraag welk concreet doen of nalaten door welke specifieke bankmedewerkers hebben geleid tot de conclusie dat volgens de bank een maatregel op zijn plaats was. De Algemeen Directeur heeft zulke concrete, individuele gedragingen op basis van de aangeleverde stukken niet kunnen vaststellen.

U heeft gelijk waar u in uw herzieningsverzoek aanvoert dat ook nalatigheid bij het houden van adequaat toezicht op de naleving van wettelijke verplichtingen, een schending kan opleveren van de gedragsregels die zijn verbonden aan de bankierseed. Dit is, zoals u terecht opmerkt, ook belangrijk om te voorkomen dat er meer ruimte is voor witwassen en criminaliteit. Maar voor toetsing aan de gedragsregels is het wel noodzakelijk dat individuele gedragingen, waaronder ook nalatigheid, van bankmedewerkers kunnen worden vastgesteld. Alleen concreet aan te duiden handelen of nalaten kan het onderwerp zijn van een tuchtrechtelijke toetsing. De enkele conclusie dat een bestuurder of commissaris door zijn functie verantwoordelijk was is niet genoeg, als bijvoorbeeld niet ook blijkt op grond van welke signalen hij of zij actiever had moeten optreden. Uit het onderzoek door de algemeen directeur moet daarom blijken van concrete feiten en omstandigheden die kunnen aantonen dat een bankmedewerker bijvoorbeeld:

- had moeten ingrijpen en dit niet of niet voldoende heeft gedaan,
- onvoldoende toezicht heeft gehouden,
- niet adequaat heeft gereageerd op signalen,

- beslissingen nam waardoor het FEC-CDD niet (langer) aan de gestelde voorwaarden voldeed.

De door de bank verstrekte informatie bevat hierover geen informatie. Of de bank hierover wel gegevens heeft maar die niet heeft verstrekt, kan niet worden vastgesteld. Zo maken bijvoorbeeld gespreksverslagen met de betreffende bankmedewerkers, voor zover aanwezig, geen deel uit van het dossier. Reacties van bankmedewerkers op de opgelegde maatregelen en in hoeverre zij deze al dan niet terecht vinden, evenmin. Van de Algemeen Directeur kan, gelet op de inspanningen die al zijn verricht in dit langlopende onderzoek, naar mijn mening echter niet worden verlangd dat nog nader onderzoek wordt gedaan. Het ontbreken van gegevens over concrete gedragingen leidt er toe dat geen klacht of klachten kunnen worden voorgelegd aan de tuchtcommissie.

Ik begrijp dat u de beslissing van de Algemeen Directeur niet bevredigend vindt. Het bankentuchtrecht is immers bedoeld om het vertrouwen in banken te bevorderen. Door de beoordeling van gedragingen van bankmedewerkers streeft de tuchtcommissie er naar duidelijkheid te geven over de vraag of sprake is van zorgvuldig en integer handelen door bankmedewerkers. Aan de bank is door het openbaar ministerie een forse boete opgelegd voor falend beleid. Over de oorzaken van dit falende beleid en de rol die verschillende bankmedewerkers daarin hebben gehad, zal echter in een procedure bij de tuchtcommissie geen oordeel kunnen worden gegeven. Er komt geen extern oordeel van de tuchtcommissie over de mate waarin een bankmedewerker anders had kunnen of moeten handelen. Dat is betreurenswaardig, maar gelet op de beperkte mogelijkheden die het bankentuchtrecht biedt aan de Algemeen Directeur om zelfstandig onderzoek te doen, helaas niet anders.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat ik uw verzoek om herziening van de beslissing van de Algemeen Directeur zal afwijzen.

De beslissing

Uw verzoek tot herziening wordt afgewezen.

Tegen deze beslissing staat geen beroep open.

Hoogachtend,

A.P.M. van Rijn
Voorzitter Tuchtcommissie Banken